

de torenvalk

natuurboekje
van

HOI!

VROEGER BROEDDE de torenvalk vaak boven in de toren van een kerk. Daar komt zijn naam vandaan. Bijna elke kerk had bovenin een torenvalk. Dat is niet meer. Veel torens zijn afgeschermd. Er kwamen duiven nestelen en dat wilden de mensen niet. Pech voor de duiven, maar ook voor de torenvalk!

De torenvalk is een roofvogel. Hij valt op, omdat hij in de lucht stil kan hangen. Grote kans dat je hem ziet als je in een auto op de snelweg bent. Hoog in de lucht loert de torenvalk naar de berm, op zoek naar een verse muis. Pieppiep!

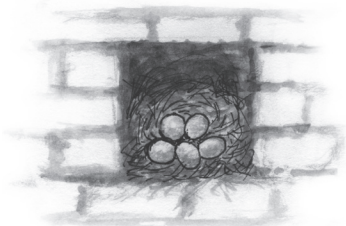

Veel torenvalken raakten hun plekje in de kerktorens kwijt.

HET STILHANGEN van de torenvalk heet 'bidden'. Zijn vleugels gaan op en neer. Zijn staart staat wijd open. Zijn kop kijkt omlaag en met zijn scherpe ogen speurt hij de grond af. Veldmuizen eet hij het liefst. Per dag minstens drie of vier. Ha, daar scharrelt er een! De torenvalk duikt omlaag en ploft er bovenop. Met zijn klauwen houdt hij de muis in de greep. Een knauw van zijn snavel overleeft het beestje niet. Daarna scheurt hij er stukjes af en dan... hap slik. Soms slokt hij de muis in z'n geheel naar binnen. Vindt de torenvalk geen muizen, dan pakt hij iets anders, een rat of zo. Op = op, buikje gevuld.

Soms legt de torenvalk haar eieren in de nis van een gebouw.

JE ZIET aan een biddende torenvalk waar de wind vandaan komt. Dat zit zo. Als hij bidt, vliegt hij altijd tegen de wind in... precies zo hard als de kracht van de tegenwind. Daardoor blijft hij op dezelfde plek hangen. Bijzonder hè?!

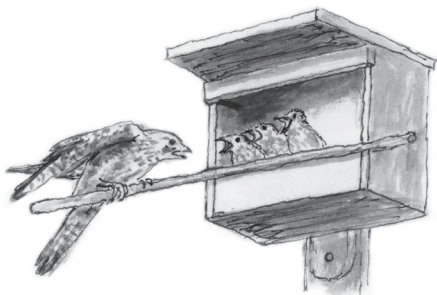
In het vroege voorjaar zoeken mannetje en vrouwtje elkaar op. Love is in the air! Paren, eieren leggen, broeden en jonkies grootbrengen. Druk druk druk.

Torenvalken maken hun nest niet zelf. Ze gebruiken een oud nest van een kraai of een ekster, een holte in een boom of een nestkast. Vooral het vrouwtje broedt; ongeveer een maand. Het mannetje voert haar dan.

ZODRA DE JONKIES er zijn, voeren pa en ma ze met stukjes muis. Ze vliegen af en aan. De jonkies blijven ongeveer een maand in het nest. Eenmaal eruit, vangen ze kevers op de grond en worden ze een paar weken door hun ouders bijgevoerd. Muizen vangen moeten ze eerst nog leren!

In een paar gebieden van Het Limburgs Landschap hangt een nestkast voor torenvalken. Zoals in het weiland bij Nieuw Ehrenstein [Anstelvallei] en in Landgoed Rozendaal. Ga eens kijken!

Teken een jonkie erbij en geef de torenvalk een prooi in haar snavel.

ER ZIJN STEEDS minder torenvalken in ons land. Daarom is 2025 uitgeroepen tot het Jaar van de Torenvalk. Er komen allerlei activiteiten, zoals braakballen uitpluizen of speuren naar een biddende torenvalk. Wie weet worden die ook bij jou in de buurt georganiseerd.

De torenvalk krijgt dit jaar dus extra aandacht. Er is onderzoek nodig. Hoe komt het dat er steeds minder torenvalken zijn? Waar komen ze voor en waar broeden ze? Wat eten ze precies als ze weinig muizen vinden? Hopelijk komen we daar dit jaar meer over te weten. Want... hoe meer we weten, hoe beter we de torenvalk kunnen beschermen.

POST

We vroegen of jullie in de winter vogels of andere dieren hebben geholpen. Bij Jesse en Kevin hing een insectenhotel in de tuin waarin insecten overwinterden. Sommige kinderen lieten weten dat ze vetbollen ophingen. Of ze legden zaadjes, stukjes appel en pelpinda's op een voedertafel.

Op de foto zie je dat Milou zelf vogelvoer heeft gemaakt. De volgende dag kwamen er meteen een pimpelmees en een roodborst op af. Ook keek ze bij een kikkerpoeltje of de kikkers nog in winterslaap waren. Geen kikker te zien, de kikkers zaten goed verstopt!

Het Limburgs Landschap
Rijksstraatweg 1, 5943 AA Lomm
T 077-473 75 75

info@limburgs-landschap.nl
www.limburgs-landschap.nl

Samenstelling en tekst
Ditte Merle

Tekeningen Wil Kroon

Alle tot nu toe verschenen
natuurboekjes zijn voor iedereen
te downloaden via:
[www.limburgs-landschap.nl/
kinderboekjes](http://www.limburgs-landschap.nl/kinderboekjes)

DOE JE MEE? Zet de goeie letters op de streepjes en je hebt vijf soorten roofvogels. Puzzelen maar! **1** --i--r- **2** -p---e- **3** b---v--- **4** ----k **5** w--p----e-
Stuur je oplossing met de vijf roofvogels vóór 13 mei 2025 naar Het Limburgs Landschap. In het volgende natuurboekje staat de oplossing!

TORENVALK-WEETJE Torenvalken spugen braakballen uit. Daarin zitten etensrestjes die hun maag niet verteert. Zoals muizenhaar. Vaak liggen die braakballen onder hun nest.